

SK 1. I. 19.

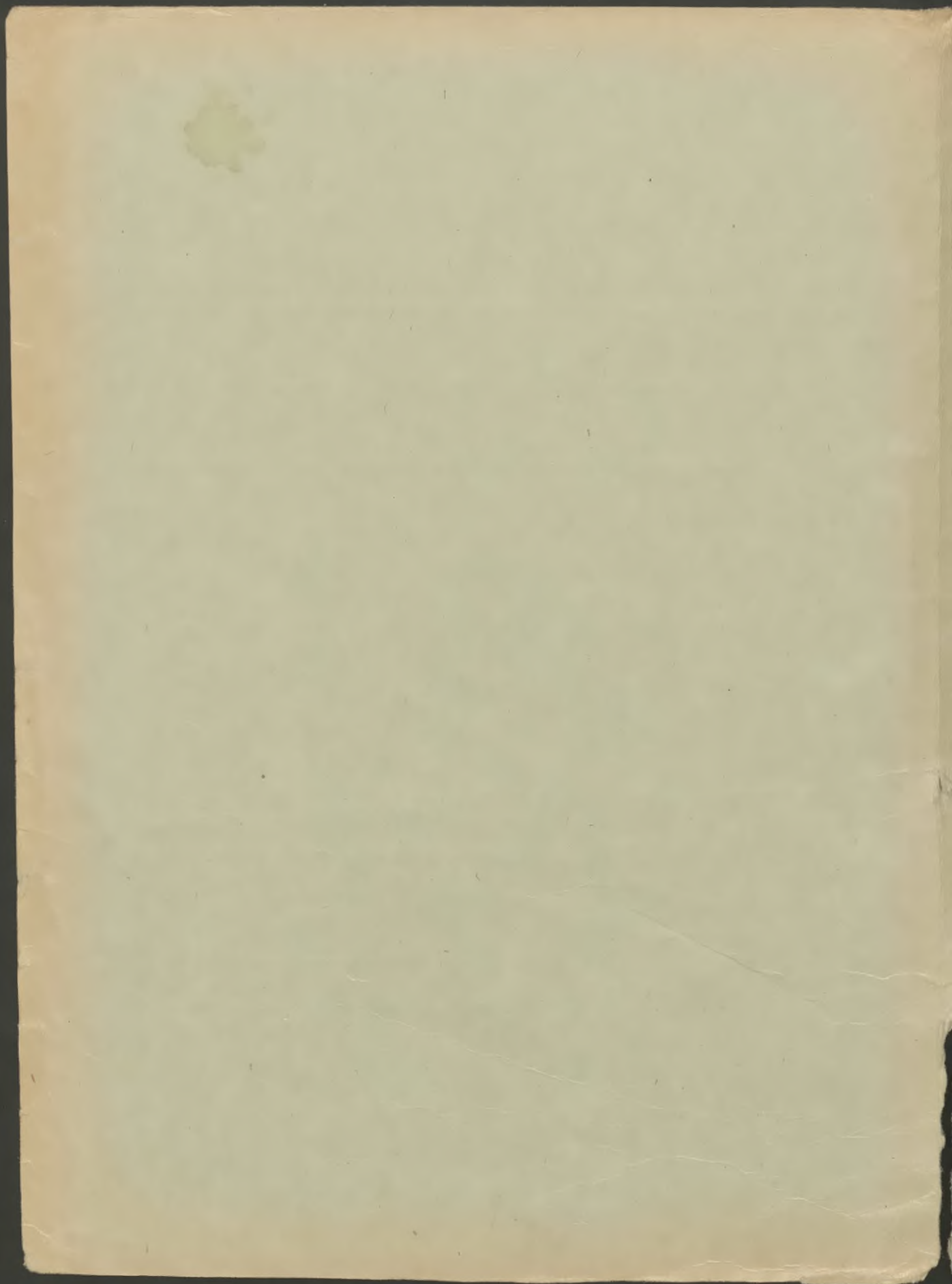
302

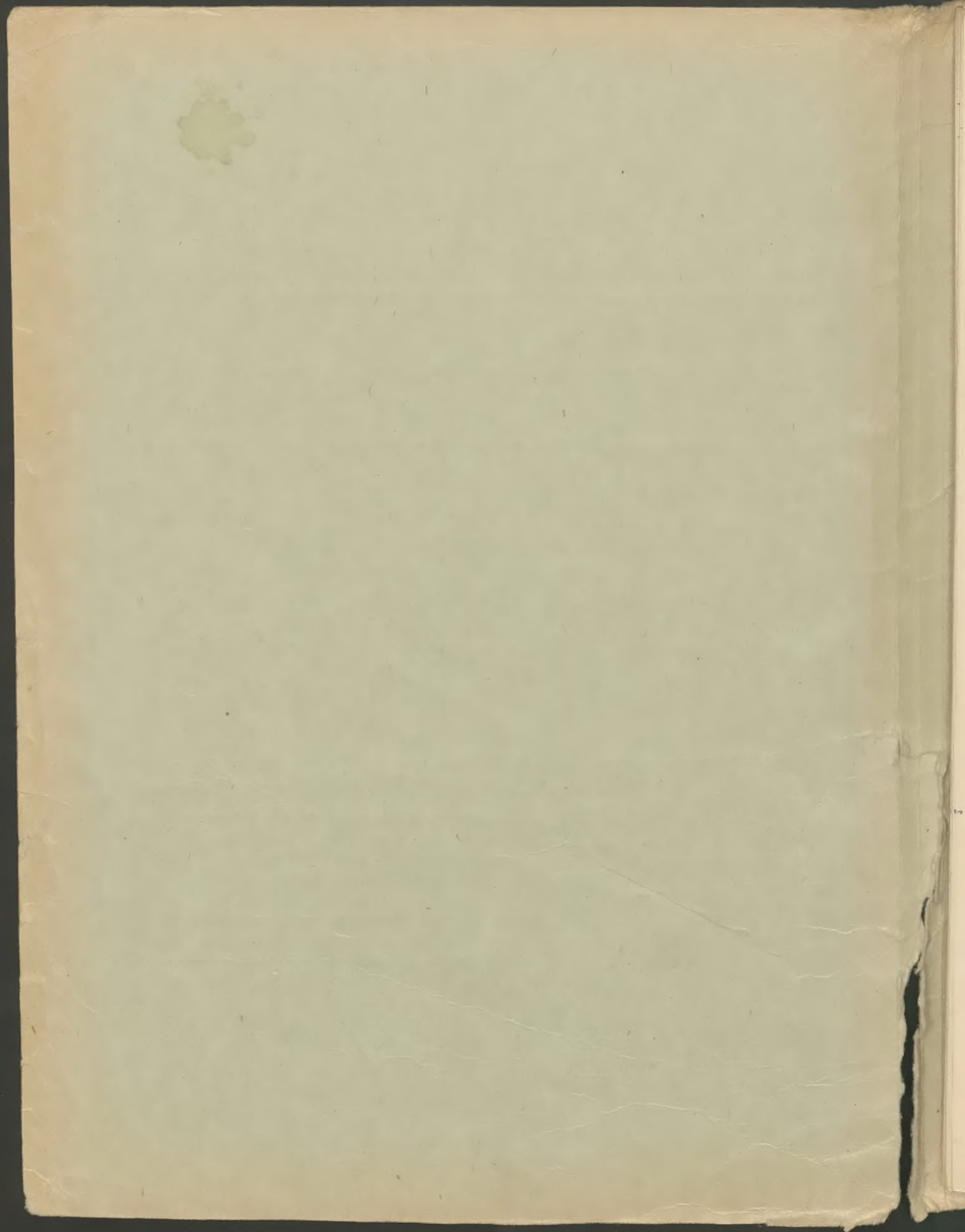
~~246~~

od Stan" do Bolesława

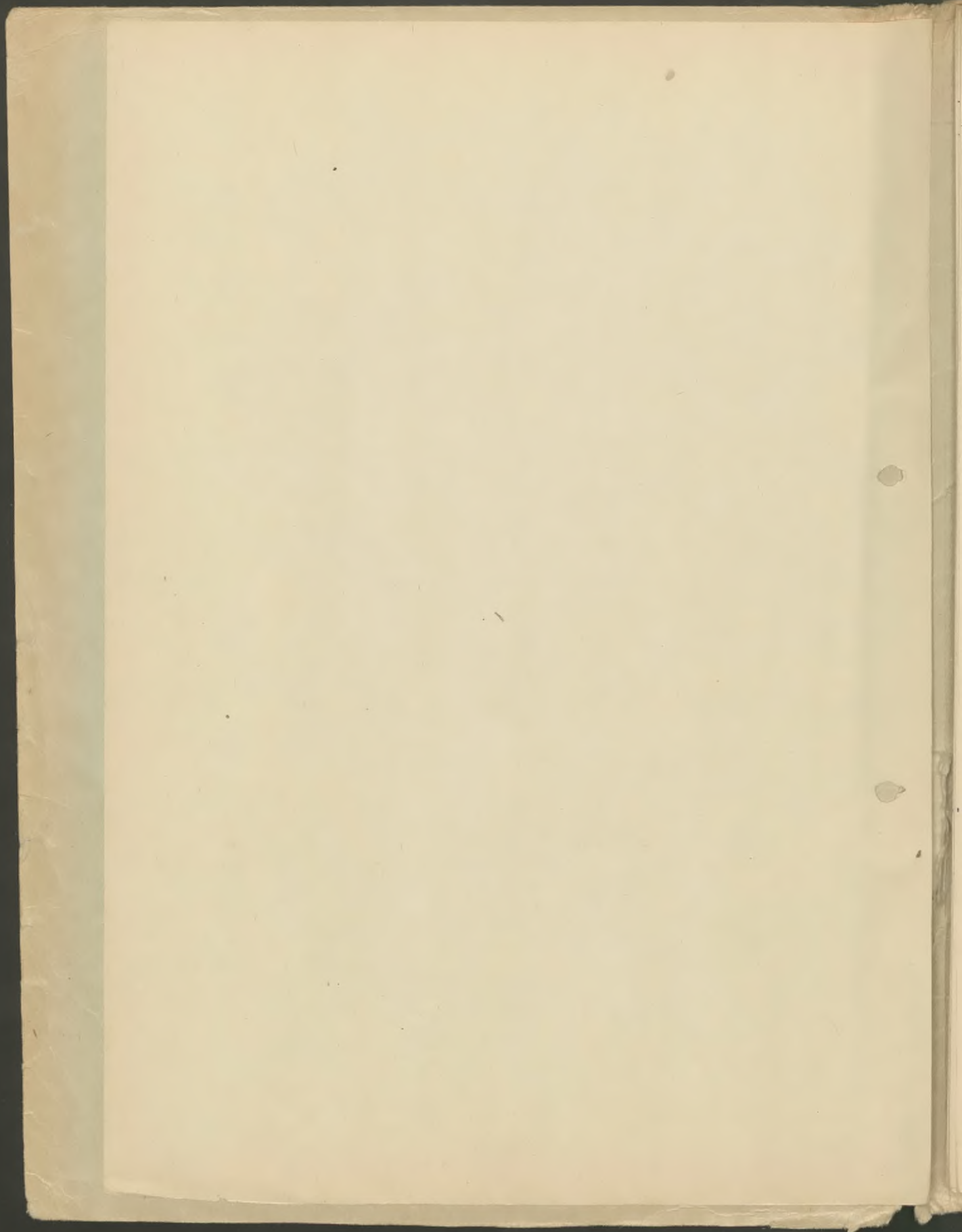
Pytania
odpowiedzi

SK 1. I. 16

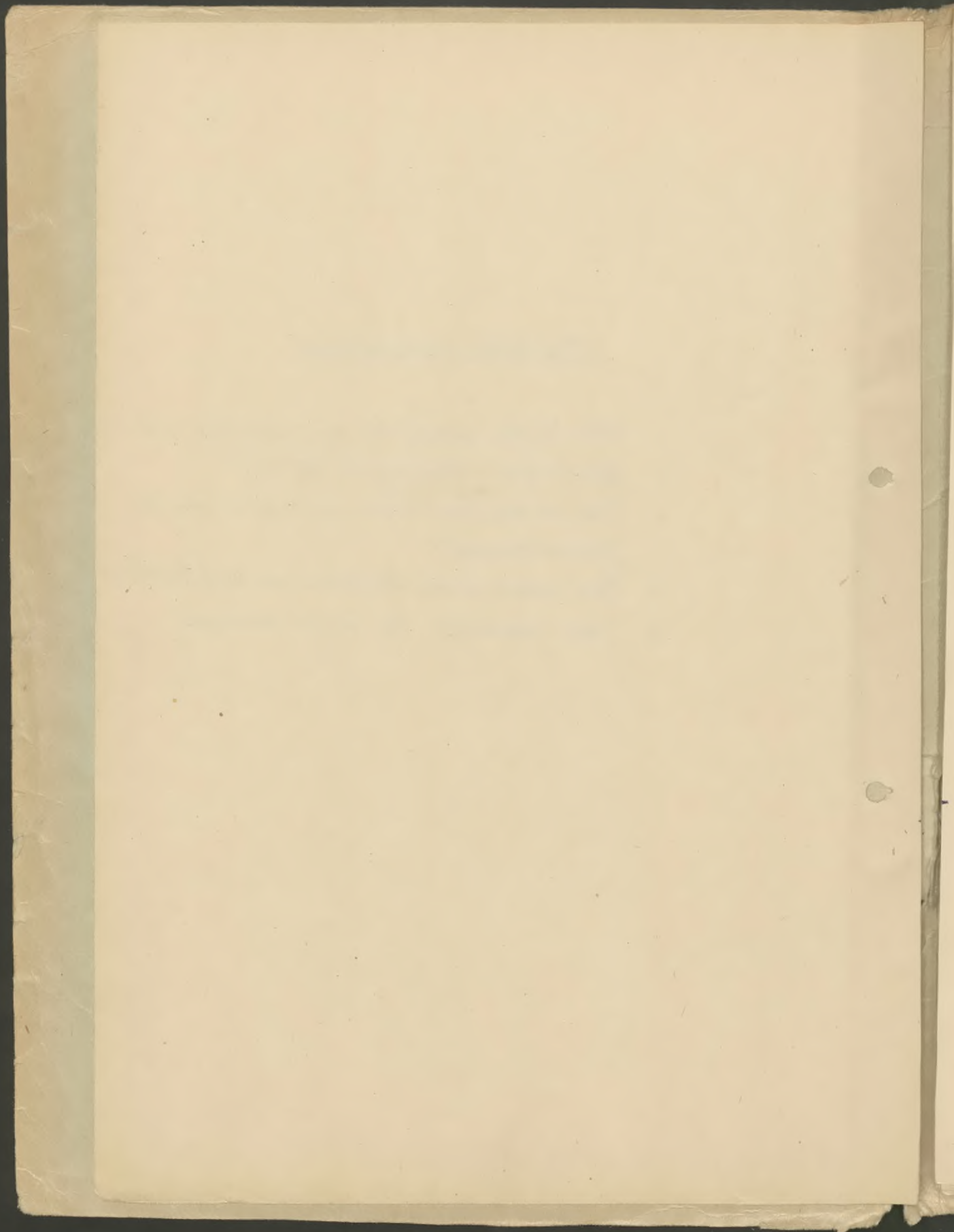

sk 1. T. 19 •

Pytania zasadnicze:

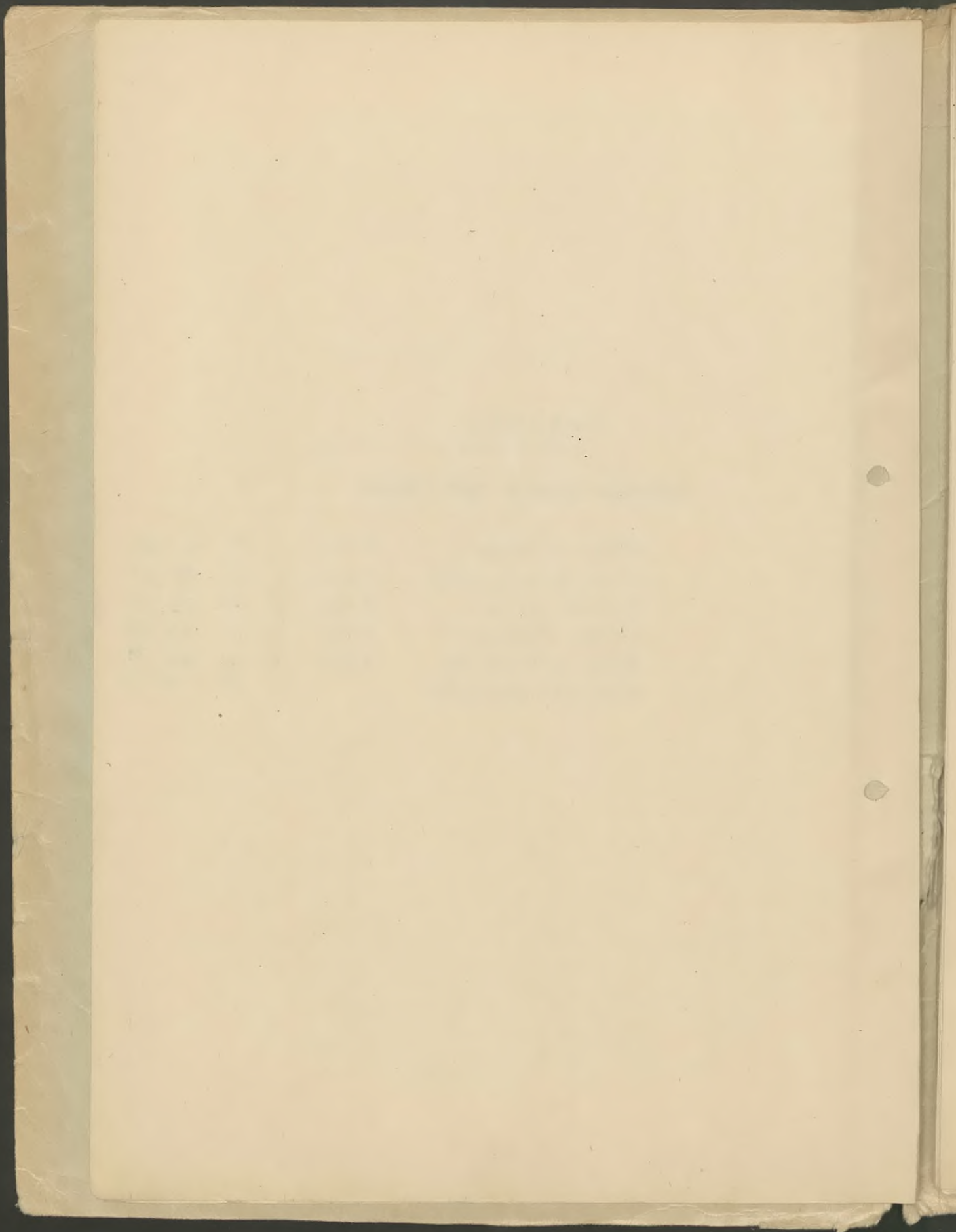
1. Kto i kiedy podjął decyzję uderzenia na Wilno²
2. Jaka była motywacja tej decyzji?
3. Jak należy ocenić plan i wykonanie operacji „Ostra Brama”?
4. Jak należy ocenić decyzje Wilka od dn. 7 do 17 lipca?
5. Jakże nasuwają się wnioski końcowe.

Pytania
pomocnicze

dotyczące operacji "OSTRA BRAMA"

Okręg wileński	Dział	I	str.	1-19
Okręg Nowogródzki	Dział	II	str.	20-28
Miasto Wilno	Dział	III	str.	29-34
Sztab Polowy	Dział	IV	str.	35-67
Inne komórki AK.	Dział	V	str.	68-71
Wnioski końcowe		-	str.	72-73

Pytania pomocnicze

Nr pytania	Pytanie
1	2
1	Jak pisze Warta /str.48/ spotkał się on w lipcu 1943 w Warszawie z Kotwiczem i Chomikiem i nic nie pisze o Ostrej Bramie. Czy jeszcze u Kotwicza taki plan nie istniał?
2	Kiedy było spotkanie Kotwicza z Wilkiem w Wilnie i kto był na tym spotkaniu? Czy był przedstawiciel KG? Co ustalono?
3	Czy Kotwicz miał dar przekonywania i sugestywnego oddziaływania?
4	W lutym 1944 Prawdzic przyjechał z Kotwiczem z Warszawy do Szczuczyna /Warta str.84/ w sprawie kpt. "Lecha". Czy u Kotwicza dopiero gdy został w Okr. Nowogródzkim powstał plan Ostra Brama, z którym później pojechał do Wilna?

Odpow
na
N. pytanie.

Odpowiedz (możliwie opisowo, uzasadniając odpowiedź).

3.

4.

Nie wiem - raczej nie, gdyż dopiero w krótkim radiu w tej sprawie (pytał o zdanie) dr. Władysław Węgrzyn i Bogdanowski, o w Wilnie Boutruka. Ligeński twierdzi, że umówił Kępców na spotkanie z Hilkiem w tej sprawie. Spotkanie było w drucicy Kaloerystiej, na Rytku Kalaerysty. Prosił Boutruka, by mi zdradził nam miejsca spotkania.

Do Wilna Kotwica przyjechał 15. IV (nokolka z Krowczy Bazy) był w Wilnie kilka dni, z Boutrukiem spotkał się kilka razy. Wyniku rozmów Boutruka nie zna.

Jak wyżej.

1

2

- 5 Jakie były powody, że Wilk rozmawiał z Kotwiczem? /Zalecenia KG, sytuacja polityczna, militarna/. Czy wiedział, że OB to wyłącznie jego osobiste propozycje, czy też on reprezentuje K.O. Nowogródek, czy wreszcie wie, że Okręg N. jest tej koncepcji przeciwny? /Warta str. 78 - Kotwicz wystąpił jako przedstawiciel Okręgu N. bez jego wiedzy/.
- 6 Jak tłumaczyć, że Kotwicz po wizycie u Wilka z planem OB nie wykazuje żadnej dalszej inicjatywy w celu zrealizowania swego planu? Czy został zniechęcony oporami Frawdźica, a może i Wilka, czy też zadecydowała rana nie gojąca się po postrzale, a później amputacja ręki? Kiedy amputowano mu rękę? 29.VI 44
- 7 Czy Wilk, Ludwik lub inna osoba przed wyjazdem Wilka do Warszawy rozmawiał z kimś o uderzeniu na Wilno?
- 8 Czy Wilk lub inna osoba podczas całego okresu okupacji mówił o ewentualnym uderzeniu na Wilno?

Według Białobłockiego Kociuszko był bardzo zdyscyplinowany, odnosił
 wrażenie, że Kociuszko posiada opinię przydatną u zwyczajnych ludzi.
 Nie pytał o to Prądzińskiego i Warty, gdyż był przekonany,
 że będą precyzyjnie ten plan w którym Obr. Wilk groził, że do-
 niemyśleć, zważywszy pewno rozkaz K.G. by przemyśleć się do zechod
 w czasie redyckiej ofensywy. Także jest moje przypuszczenie,
 Wynika z tego, że nie występował o rozmowach jako przedstawiciel
 Obr. Nowogr. Chciał zainteresować Wilka, który jako gospodarz tego
 terenu mógł referować plan w K.G. Przed wypadkiem nie
 podlegał władzom Obr. Nowogr. był przydatny przez K.G. i nie
 potrzebował się tłumaczyć przed Salskim i Wartą.

Nie sąszatem, by ktoś o tym wspominał.

1

2

- 9 Czy znany jest rozkaz Wilka z marca 1944 /inform. Koraba/ o uderzeniu na Wilno? /Korab wymienia miejscowości w rej. zgrupowania węgielnego/.
- 10 Czy Wilk był w Warszawie po rozmowie z Kotwiczem - /lub przed 1944 r./a przed odprawą w KG w czerwcu?
- 11 Kiedy była odprawa w KG /w czerwcu/, wszystkich okręgów czy tylko Miodu, jaki miała charakter? Czy na odprawie Miodu był również Frawdziej?
- 12 Kiedy Wilk wrócił z Warszawy do Wilna, z kim? Jakie przeprowadził odprawy, narady, wydał rozkazy przed wyjazdem do Sztabu Polowego?

Nie mógł być przed odprawą w ezercu. koniec kwater-
 próbe wyjazdu do brigad oszmianstkich, fiasto ze spotko-
 nia we wsi Borejko w ezercu. 2° to z grup oszmian
 w dowiad wraz z użyciem sietki 3° defilada 4° inspekcja brigad
 5° atak na obłazie Gromyński, 6° bij me polski Sien-
 korscyemu k/Gromyński z plechą i cziw sziw. 10° decy z je-
 nderem me Murawina Oszmiankę 13/14 z dołyce Murawina
 Oszmianki - Wilk brze udawa z 3 byg. Szwarcba. Towar
 do Wilna i dopiero w drugiej połowie maja mógł wy-
 jechać. Nie był obecny przy przygotowaniach wyjazdu w teren
 sietki polowego - te oparę się przeprowadzić Szwarcba.
 Według danych w relacjach i dokumentach, między innymi
 w raporcie Poleszowa w Londynie z gen. Podczajskimi,
 obecny na tej odprawie jako szef sietki k.G. odprawa doty-
 cyła Obr. Wil. i Nowogr. patrzył do Szaski Kom. Obr. Now.
 w swojej książce.

Musieli wrócić przed 25 czerwca, gdyż po przyjeździe do
 Dniepru 25 VI. 44 wydał Rozkaz Nr 1. z rozkazu obywateli
 i podpisem Dzierżewskiego i Nowopodolskiego Obwodów
 Towarzystwo mu nowo mianowany Kom. Obr. Nowogr. Poleszuk
 i Szwarcba z ostroż. kawalerii Gromow, autem Szwarcba
 jedno, drugie 4. m. Ostroż. kawalerii i autem Wilk zabry-
 mował w sietki. Kiedy wrócił do Wilna z 11-ym i co relacji
 przed wyjazdem do Dniepru nie wiem.

1

2

- 13 Kiedy i z kim przyjechał Wilk do Sztabu Polowego?
- 14 Jak uzasadnić, przyjmując hipotezę, że Wilk do Warszawy pojechał z propozycją uderzenia na Wilno, nie konsultując się z nikim, również ze stronnictwami politycznymi i del. rządu?
- 15 Czy Wilk jadąc do Warszawy miał opracowaną koncepcję uderzenia na Wilno? Jeśli tak, to kto o niej wiedział, choćby ogólnie?
- 16 Czy dopuszczalną rzeczą jest, że mając sprecyzowaną koncepcję, mógł uprzednio nie wydać poleceń przygotowania planu ramowego tej akcji? Czy możliwe jest aby zlekceważył sobie dokładne rozpoznanie wroga polecając to odpowiednim służbom Sztabu? To samo dotyczy broni, mobilizacji, zaopatrzenia, łączności itd.

Jak wyżej w 12 p.

Mnie nie zdaje, że Wilke wyjeżdżając do W-uy w drugiej połowie maja nie chciał pisać ujawnić przed rozpoczęciem opinii Kom. Gł. i ewentualnym jego zatwierdzeniem, gdyż trzęsło się to z b. poważnymi zmianami w Okr. Kos. W ro-za od strony ryddy K.G. dużo bydsby mi potrzebnych dyskusji i to nieprzyjemnych. Ani w KG ani w Wilnie mi spodziewano się tak szybkiego postępu sprawy radzieckiej z 23 czerwca.

Nie wiem

Jak wyżej. Przed zatwierdzeniem mi chciał odbyć kontakt, mi spodziewając się, że zabraknie mu czasu na przeprowadzenie przygotowań do niej. Niezależnie od tego, jak zorganizowanym w «Ostrej Broni», uważam to za zarezerwowany błąd, gdyż od razu trzeba było oddziały podciągnąć i zrobić duży meczek na wyjazd. Przygotowanie obronne Wilna od czasu mi były tajemnicą - budowa bunkrów i umocnień. Pożąd ten poprzedni i jego sztab, który powołaniem mi w tym pomie. Sam również będąc z robotarzem uderzenia 4.5 w Wilnie mi zainteresowaniem się potężnym wojskowym i mi wiele myśleniem przewidzieć o tym po powrocie w październiku.

1

2

- 17 Czy można zatem przyjąć, że KG AK w zaistniałej sytuacji politycznej i militarnej zgodziła się, a może nawet sama zaproponowała lub poleciła uderzyć na Wilno, co miało mieć znaczenie i charakter polityczny? Sytuacja polityczno-wojskowa:
- Stosunki Polski z ZSRR nie istnieją;
 - Na terenie Polski centralnej działa akt. PPR;
 - W Teheranie alianci zgodzili się na wpływy ZSRR we wsch. Europie;
 - Granice Polski zostały określone bez wiedzy i zgody rządu R.P.;
 - Naród polski pamięta sytuację po I-ej wojnie światowej, gdzie określono granice na linii Curzona. Trzykrotne powstania śląskie i inne działania zbrojne doprowadziły do korzystniejszych granic;
 - Wojska radzieckie pełne sukcesów zyskują przewagę militarną, a w ślad za tym i polityczną nad aliantami. ZSRR może sobie pozwolić na politykę faktów dokonanych, nie obawiając się skutecznej interwencji aliantów.
- 18 Gdzie można szukać materiałów /Londyn/ dotyczących położenia politycznego Polski w maju, czerwcu, lipcu 1944 r.?
- 19 Czy można przyjąć, iż Kotwicz będąc do wiosny 44 w KG mógł rozmawiać a może przekonywać oddział III KG o celowości uderzenia na Wilno?

Odporiedni rozkaz Nacz. Wódz do KG to uzasadnienie, gdzie
 proponuje zdobyć jakiejś usłony, między innymi między wejskami
 wojska rodu, jakie dawać, Wilno i jako gospodarny przebieg
 wiodącym wojska rodu, III tom dok. AK. W tym czasie alianci
 tj. Amerykanie i Anglicy byli potężniejsi Rosji - między gen.
 Amers. i bryt. u maszynie Wasilewskiego u Krasnym. Ameryka
 prosiła o udzielenie Rosji na Japonię o Anglii erude się dożymie
 spowodu opóźnienia Amerykańskiego frontu w Europie. Teheran-
 22 II 44 prawniczymi Churduke u Tebr Gmin stowarzyszenia wojny
 jerycz, w bez nadziei nej sytuacji i jeśli chodzi o granice wschod-
 nie i polityczne. Można dyskutować, czy Londyn mi po-
 mien być powołanie społeczeństwa na wojnę, wchodzący m-
 broni, czy potrzebne były te bezkarny ofiar u sprawie me-
 graney. Ani Londyn (Pi. RP) ani KG nie powołał Wilbasi
 w tak ważnej decyzji. KG miała już doświadczenie na Wo-
 tym i trzeba było wybiegnąć odporiedni wrażli. Myśmy
 weterani o uwolnienie Polski z okupantów, a nie zdermon-
 strowania, że nie tych ziemach odlebranych zija Polacy. Depu-
 sze Wilko do Londynu dobre mający jego stowarzysztwa.

1, III tom Dokumentów AK. 2. Bez Ostrowskiego Rozdziału
 Andersa. III tom Polskie Siły Zbrojne u II wojnie świat-
 owej. 25 zeszyt historyczny Kultury Polyskiej ii.

2 wyżej wymienionych powodzi raczej nie.

1

2

- 20 Jeśli koncepcja uderzenia na Wilno wyszła od Wilka, z którą pojechał do Warszawy, to czemu zaraz po powrocie do Wilna nie zajął się tą tak ważną sprawą, a zatrzymał się w Wilnie i odbył spotkania ze stronnictwami politycznymi na ten temat? Czy to było warunkiem, aby plan stronnictwa zaakceptowały, czy to była tylko informacja?
- 21 Czym wytłumaczyć, że Wilk, zamiast zająć się osobiście uderzeniem na Wilno, daje szefowi Sztabu krótkie polecenie: "Panie Sławku, uderzamy na Wilno" nie podając ani "myśli przewodniej", ani zamiaru", a gros czasu poświęca przejmowaniu oddziałów Okr. Nowogródzkiego.
- 22 Czy zatem można wnioskować, że ani Kotwicz, ani Wilk nie mieli opracowanej choćby w zarysach koncepcji operacyjnej uderzenia, natomiast istniała tylko koncepcja ogólna takiego uderzenia?
- 23 Czy słuszne jest, że w tej sytuacji Szef Sztabu sam podjął decyzję, precyzując myśl przewodnią i zamiar i według tej decyzji Sztab rozpracował operację OB?

Oferujou sowieckie runyła 23 czerwca, w związku z tym
wzrostko, co nie sturzyło przygotowania OB powinno być
oddalone.

Uważam, że formalne przyjmowanie z Polensubem oddziału -
to może porostać Polensubem, ewentualnie, jeśli
decyzja to zrobić sama, gdyż Polensub ma teraz postępowanie
był hołdo wiara, to stówek ze sobą tylko tym poziomem
tyż wyjąć. Uważam, że wzrostki sily ku temu trzeba skiero-
wać, do wypracowania ludzi do wywiadu, wzbudzenia go w kilka
niezależnych kierunkach, nawet wyjazd takiego Polensuba
wykorzystać na przyjęcie nie przewidzianego, wyjąć do
brunty i nieważnie. Przed wzrostkiem pewna decyzja
przedstawic oddziału, wzbudzenia i organizacji. Nie mogą wzru-
mieć, dlatego nie była wzbudzona tymiśi indywidu-
i tak bogatych subach zgrupowani. Polensub to również
i depens, że depens sąd z rozłożeniem aparatu i funkcji
typo i: 60 sztuk dla oddziału, odpowiednio ilości wibracji
i danych. Wywiad b. i d. potrzebował. Obserwacji są, że to
sowieckie dotyczą i miejsca. Podobno ludzie był precyzyjny
OB (trzeba spytać o to Krysztyn). 22 Kłobocia nie uchodzi o re-
dubie przy amputacji ręki. Wille z ramienia, taki już miał
charakter, że dał ogólny kierunek i liczył na imiętych
i wolty wykonawcy - więcej przytoczyć x przytoczyć na to.

Jak najbardziej śmiać, tylko że to trzeba było zrobić
energicznie od momentu "Pomni Sławku uderzamy w
Wilno" w takiej sytuacji mi rolę było wzbijać
zgrupowały zgrupowani - do których gończy pobiegli o ile
sij nie myślę 3 lipca. Kłóci się myślę z tej stronie ocenie.
Tak ważny rozkaz do ludziów porażkami sam - myślan
wpisać, porażkami być dublowany. Sam od siebie w-ogólnie
do tego Aling.

1

2

- 24 Czym tłumaczyć, że Wilk bez uwag zaakceptował projekt rozkazu operacyjnego uderzenia na Wilno, prócz zastrzeżeń co do d-cy uderzenia, na którego proponowałem Poleszuka? Po moich argumentach wyraził zgodę.
- 25 Jakie zalety i wady miała koncepcja uderzenia od wschodu i od wewnątrz miasta, z kierunkami wspierającymi od północy, południa i niewielkim oddziałem od zachodu? Jaka byłaby najskuteczniejsza koncepcja uderzenia na Wilno?
- 26 Czy lepsze i skuteczniejsze byłoby uderzenie całością sił od wewnątrz miasta? Jakie są zalety i wady tej koncepcji?
- 27 Jakie wady i zalety miałaby koncepcja uderzenia głównego z południa?

Wilk bardzo wyroba cenił starość i liczył na niego w szczególności planu nie uchwycił ani bardzo oszczędności, jak to było i w innych, mniej ważnych sytuacjach (np. uderzenie na Łobal na D. renowacji) zamiast uderzenie. Naznaczenie Polenka jako głównego dowódcy chyba najszersze nie było, na wolno mu było odjechać a stworzyć pod planem, zapędzić go i przed występem. Można było dowiedzieć się o jego zamiarach z rozmowami. Na rozmowach jak w tej sytuacji mógł odjechać pęknąć oddziały wrogów.

Patrzę na plan miasta Wilna z nazwami ulic i umocnieniami. Jakkolwiek jest, że uderzenie od południa ma jedynie umocnienie nr. 140 od zachodu ma dłuższą linię z 151 i 152 od północy 179. Podobno, jak podaje Żelazek nie widać obronę. Gdyby taki plan umocnień dostarczył wywiad na pewno nie byłoby uderzenie ze wschodu, skąd Niemcy się spodziewali. Wojsk radzieckich; 8 umocnień 101, 108, 109, 110, 118, 128, 131, 132. Główny budynek dowodzenia na ul. Suwara w okolicy kościoła Misjonarzy. Inną rzecz, że zbyt mało czasu było, by oddziały przenieść na dogodny kierunek.

26 Należy przypuszczać, że najmniej Niemcy spodziewali się silnego uderzenia od zachodu, byłoby to zastawieniem, ale czy uderzenie nie sprzytały rzezi ludności cywilnej (początek walki).

27 jak wyżej

1

2

28 Jakie zalety i wady miałyby koncepcja uderzenia gros sił z
północy?

29 Jakie zalety i wady miałyby koncepcja uderzenia gros sił z
zachodu?

30 Czy decyzja uderzenia na Wilno w ogóle była słuszna? Jeśli nie-
słuszna, to dlaczego?

31 Jak wytłumaczyć utrzymanie w mocy dwu zadań "Burzy" i "Ostrej
Bramy" praktycznie tymi samymi siłami? Czy to było realne? Czy
nie należało odwołać "Burzy" lub ją rozkazami zmodyfikować?

32 Kto był autorem kryptonimu "Ostra Brama"?

Kierunek północny ograniczono Wilniem - stacją kolejową
 A. Katalunjska stanowiła osobny teren wojny. Północnie
 ma ten plus, że było stosunkowo blisko, niemasz
 tory kolejowe i możliwości użycia ciężaru pancernego -
 same przeprawy przez tory były dwie trzecie. Z zachodu
 Wilno Łęka, Lesniki i Zakret musi się złożyć, że
 były najdogodniejszą - zgrupowaniu podziemnym
 powstała by dywizja Kater plus Żwirnyca. To wz-
 mierzanie wymagało by b. dużego ^{organizacyjnego} zgrupowania.

30 Wojsko niemieckie, politycznie, co jest dużo ważniej-
 sze jak najbardziej słuszne - polubił tych ziem, pod-
 kreślenie tylko dziesięć społeczeństwa do oswobodzenia
 tych ziem z okupanta. Uświadomienie zarządu, że AK stało
 z bronią w nogi jeżeli uderzenie by się było, to dołone
 dywersyjne walki nie prowadziłyby do zwycięstwa,
 byłyby rozprószone a skutek ten sam - rozbrojenie.
 Czy możliwe sobie wyobrazić, że w obliczu wojska niemi-
 łącznie ^{rozumu} walczyć, nie w najlepszym kierunku, od-
 druchy same się rozbroiły i wystrzeliły. To jest b. trudny
 problem do rozstrzygnięcia post faktum, a co i dopiero
 przedtem.
 O.B. należy uwzględnić tylko za lepszy wariant Bourry.

Nie wiem.

1

2

33 Czy Wilk znał położenie i siłę obronną Wilna z chwilą podpi-
sywania rozkazu operac. do uderzenia? *1-3 lipca od niemieckich-
cjo litewska uciekła, przez Wilno nie miał w pamięci przewidywały
oddziały frontowe. Całkowicie wskazywała, że na obronę miasta prze-
znaczone b. małe siły. Dopiero w ostatniej chwili komendanci miasta prze-
organizowali oddziały obronne (Fester Platz Wilna). Obrona wysła-
ła 15 000 żołnierzy różnymi formacjami z dużymi i bardzo asy-
metrii i Porubanki - lotnisko do dypprzyj - jakie żelazk.*

34 Przyjmując założenie, że Wilk znał położenie wroga w mieście i
wie, że je będą zaciekle bronić, że są w przewadze ogniowej,
to jak ocenić decyzję, że mimo wszystko uderzać?

35 Przyjmując koncepcję, że Wilk i Sztab nie znają dostatecznie
sił i zamiarów wojsk niemieckich broniących Wilna, to jak to
tłumaczyć, że Wilk trwał nieugięty przy decyzji uderzenia na
Wilno i uderzenie przeprowadza? Czyżby nie wchodziły w rachubę
ryzyko i odpowiedzialność za straty?

*Jeżeli rozważyć plusy i minusy tej koncepcji, to
widzieć, że trudna było się z tego wycofać. Rozbory
i krytyki polityczne powoływały, według jego oceny.*

36 Jak tłumaczyć, że Wilk zdecydował się na operację tak ryzykow-
ną, a nie wybrał znacznie prostszej decyzji, bez ryzyka tylu
strat, uderzenia na Wilno razem z wojskami radzieckimi, którym
by się podporządkował /27 Dyw. Wołyńska np./ . Jakże byłyby za-
lety i wady takiej decyzji? Kiedy wojska sowieckie przystąpiły
do likwidacji 27 Dyw. Wołyńskiej i czy fakt ten znany był na
Wileńszczyźnie, a jeśli tak to kiedy?

*Historia Dyw. Wołyńskiej znana była w K.G. a tym
samym powinna wpłynąć na decyzję tej operacji
w K.G. - chyba Wilk był w U-wie podczas operacji
o tym.*

3

4.

Na to mogą odpowiedzieć sztabowcy - ranni są zdaje, że nie

1

2

37 Wilk odrzucił możliwość podporządkowania swych oddziałów wojskom sowieckim bez przyjęcia jego warunków, a przecież znane są wypadki współpracy krajowej z wojskami sowieckimi, np. Węgielnego, częściowo Warty. Jakie były i w przewidywaniu mogłyby być wyniki takiej współpracy?

Należy przypuszczać, że rozproszone oddziały współpracujące z wojskami frontowymi w krótkim czasie byłyby podporządkowane Berlingowi albo wróżyone. Rosja, jak to widać z wielu przykładów, w żadnym wypadku nie porzekała oddziałów polski, ze szczególnym politycznie od Londynu.

38 Czy można stawiać znak równości między decyzjami okręgów i decyzjami zgrupowań jeśli chodzi o współpracę z wojskami sowieckimi?

Nie rzucaniem pytaniami

39 Jakie zostały wydane i kiedy rozkazy Wilka od jego przyjazdu do Sztabu w związku z operacją "Ostra Brama"? Czy m. in. takie:

- O koncentracji zgrupowań w rejonach;
- Rozkaz operacyjny z określeniem dnia uderzenia na "X" - kiedy wydany, kiedy zgrupowania go otrzymały?;
- Rozkaz określający dzień X, tj. z 7 na 8 lipca, godz. 23⁰⁰ kiedy wydany, kiedy go zgrupowania otrzymały?;
- Rozkaz przyspieszenia uderzenia o 24 godziny, tj. na uderzenie z 6 na 7 lipca - kiedy wydany, kiedy go poszczególne zgrupowania otrzymały?;
- Rozkaz nakazujący wycofanie się spod Wilna - kiedy wydany, kiedy go poszczególne zgrupowania otrzymały?

W końcu czerwca po rozprawie, później po rozprawie 23 czerwca o ofensywy bratonskiej, dyskusji o dacie 10 lipca. 2/3 Wilk zdecydował termin 7 VII godz. 23⁰⁰ przypuszczeniem, że sztab z dniem 5 VII i wówczas ma wiadomości że wojska wdr. zajęły ...

Wilk zdecydował nie przesunąć terminu o 24 godziny wcześniej. Rozkaz w teren, o ile wiem, o terminie 7 godz. 23⁰⁰ był wysłany 3 go lipca - trzeba wiedzieć, że decyzji z oddziałami była przygotowana, wymagalna czasu.

1

2

40 Jakie było położenie oddziałów wieczorem w dniu 6 lipca w chwili uderzenia na Wilno? Jaki był przebieg uderzenia?

To co widziałem, napisałem w "Ostrej Broń" trzeba wziąć relacje dyskusyjne przez poszczególne oddziały.

41 W jakich terminach najważściwiej jest ustalić położenie zgrupowań np?

- Przyjazd Wilka do Sztabu Pol. tj. dnia 12.VI
- Rozpoczęcie "Burzy" tj. dnia 20.VI 26.VI
- Po wykonaniu rozkazu przez Zgrupowania o koncentracji. Zgrup. tj. dn
- Rozpoczęcie uderzenia 6 lipca wieczorem
- Po uderzeniu i wycofaniu się w dn. 7 lipca do rejonów
-
- W wykonaniu rozkazu Wilka o koncentracji całości sił, tj. dn. Zgrupowania w rejonach

2.VII
4.VII

42 Jak ocenić decyzję Wilka o przyspieszeniu uderzenia na Wilno o jeden dzień, co przecież z punktu widzenia organizacji uderzenia, z punktu wojskowego w i tak napiętych terminach doprowadzenia wojsk na podstawy wyjściowe było niedopuszczalne i z góry skazane na ogromne trudności, które w zasadzie przekreślały lub bardzo zagrażały wykonaniu postawionego zadania? Jeśli się weźmie pod uwagę, że zadania dla oddziałów uderzenia w nocy z 7 na 8 lipca było już bardzo trudne do wykonania i w czasie bardzo napięte, to jeszcze przyspieszenie uderzenia o 24 godz. było przedsięwzięciem bardzo ryzykownym. A jednak Wilk daje taki rozkaz. Co było przyczyną takiej decyzji? Nieobliczalność, brak elementarnych zasad dowodzenia, pewność że Niemcy będą tylko pozorować obronę i przy uderzeniu nawet części sił połączonych Okręgów wycofają się. Czy u Wilka nie istniał nieubłagany przymus uderzenia na Wilno przed nadejściem wojsk radzieckich /uderzyć samodzielnie, ryzykując wiele/.

43

Jak ocenić porozrywanie związków organicznych zgrupowań /moja decyzja/ w montowaniu grup uderzeniowych? Np. do zgrup. Pochoreckiego /główny wysiłek/ przydzielono część brygad Jaremy i Nowogródka. Do Jaremy część Batalionów Nowogr. Czy nie należało zostawić nienaruszone związki org., a zadania w zależności od siły bojowej zgrupowań, ograniczyć szerokością pola działania?

44

Czy słuszne było zadanie postawione w rozkazie dla Zgrup. Nr 2?

45

Czy właściwe było pozostawienie swobody działania Ok. Nowogródkiemu/pomniejszonego o bataliony przydzielone do Pochoreckiego i Jaremy/ uderzenia od południa, ograniczając się do zadania dla całości? Słuszne i gdyż mi było warunków i czasu na przegrupowanie, czy zmiany doświadczeń, powstrzymać tego przykładem jest Bastionnik

Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly a header or title.

Second section of faint, illegible handwriting.

Third section of faint, illegible handwriting.

Fourth section of faint, illegible handwriting.

Fifth section of faint, illegible handwriting at the bottom of the page.

1

2

- 46 Czy słuszne było wyznaczenie na dowódcę całości uderzenia Poleszuka z oddaniem do jego dyspozycji gros Sztabu Polowego?

Chyba niestwierdzone. Poleszuk bardzo młody, życie i walka partyzancka w tamtych okolicznościach, wymagają dużego stażu. Dowódca partyzancki musi być doskonale zorientowany, i dla możliwości, dowódców w jakim stopniu mógł nie mieć liery. Nie bardzo rozumiem, jak mógł być jego sztab dowodzenia - czy miał staż, doświadczenie z dowództwa, zgrupowań, czy dowódcy zgrupowań zwoli jego na p. w tym czasie, kto był za-pow. Je jako latka widniał ten brak u Wilka, niemo, że w ówczesnym moim przekonaniu dowódcą nie był.

- 47 Czy słuszne jest twierdzenie, że warta był dowódcą uderzenia południowego, bo takie zadanie /rozkaz/ wydał mu Poleszuk?

Słuszne i kierunek uderzenia w kierunku najbliższej linii do Wilna i miał dobre możliwości poszerzenia dotychczas - pytanie jest kiedy dostot ten rozkaz i czy było możliwe w tak krótkim czasie oddziały podać, jakie Borsuk i Wanta był usunięty ze swego stanowiska, co pewno nie wpłynęło ich przychylnie do planów Wilka.

- 48 Czy możliwe jest aby Poleszuk nie wydał konkretnych rozkazów Warcie o uderzeniu od południa na Wilno? Może wydał, ale

wszystko odbywa się w czasie i przestrzeni - czas na rozpracowanie, czas na zarządzenie oddziałów i czas na dojeżdżenie do właściwego czasu - gdyby nie 24 godzinne przygotowanie, to wiele oddziałów zdążyłoby na czas tak do-wródzki, jak i wileński.

- 49 Warta pisze, że on i Prawdzic bardzo negatywnie ustosunkowali się do działania na Wilno i do rozkazów Wilka. Podkreśla, że nie było przewodników, ustalonych form łączności, punktów sanitarnych itd. Ponieważ uderzenie z południa było samo w sobie uderzeniem samodzielnym, to czemu się o to wszystko Warta nie zatroszczył, jeśli sztab Polowy tego nie zrobił? Co robił w tym czasie Prawdzic? Jako doskonale znający teren i swe wojsko mógł wspaniale pomóc Warcie. Czy tak? Czy w związku z tym można domniemywać, że Warta wykonywał rozkaz z musu, a nie z poczucia elementarnej dyscypliny, jeśli już nie wobec Wilka /ewent. animozje/ to wobec Poleszuka, o którym przecież pozytywnie się wyraża? Czy nie przekroczył Warta elementarnych obowiązków żołnierza, obywatela i Polaka? Za mało decyduje by na to pytanie odpowiedzieć jednoznacznie.

3

4

50 Jakie jest źródło informacji, że uderzeniem dowodził Pochorecki a nie Wilk? Czy to prawda, że Pochorecki dał rozkaz do rozpoczęcia walki?

Walka wynika z sytuacji, oddziały posunęły się w myśl poprzednio wydanych rozkazów z punktu wyjściowego i przy spotkaniu z Niemcami zaczęła się walka. W całej operacji Wilk zarządził odwrót oddziałów, gdy artyleria i lotnictwo wkrętyło do walki. W tym czasie brzośca, sam, widziałem oddziały, które zacięły się na wycofywać. Odwrót Wilk zarządził zwracając się do dowódcy ^{siły dowodzącej} nie od czoła między UBK i zgrupowaniem Jermeny. Strachowski zarządził odwrót zwracając straż tylną, ostrzegając odwrót. To był jedyny rozkaz, jaki pa

51 Czy realną rzeczą jest odtworzyć walkę każdej z Brygad, Batalionu w operacji OB? Czy ograniczyć się wyłącznie do zgrupowań?

Jest rzecz realną dzięki zysku uczestniczących w walkach. Te kolosalne mury muru zrobił porządek brygady - niektóre już zrobili: 1 brygada, 3 brygada, 8 bryg. 9 bryg. 12 bryg. 13 bryg. (te ostatnie w oparciu o nie pełnym Bródki - wskiego). W niepełności tych oparciu można osiągnąć duży i właściwy rezultat uczestników.

52 Jakie były stany osobowe zgrupowań, uzbrojenie w broń krótką, maszynową w dniu uderzenia na Wilno?

Trzeba rozróżnić, zgrupowania, które były udziałem w OB, praktycznie brygady czy bataliony i te, które nie doszły do Wilna.

usłyszałem od Wilka. Widziałem, że do Jaremy przychodili
i zwracali oddziały, meldowali o aktualnej sytuacji.
Stówek (bez czołki) i Orzost poszli na wzajemnie sytuacji
wzdłuż frontu walki, przystąpiła do kierunku ude-
żenia. W tym czasie, gdy byłem przy Wilku i Stojdowski-
skim a nie Wilk a nie Stojdowski w dowództwie nie
brali udziału. Stówek i Orzost poszli rozpoznac się z sytu-
acją na linii walki, chyba żadnych rozkazów do do-
wódców oddziałów nie dawali a nie od siebie a nie w imieniu
Wilka. Wilk, jak zrozumiałem, jedni z swoim unieprzy-
nym sztabem ^{sił}by odpowiedzieć rozkazy i decyzje wydać
w swoim Wilku tj. po jego zdobyciu i wyjściu i polity-
cznie, jego przewidzianym m.p. pl. Katedralem, grzech wyje-
wodził, co zresztą ustnie do swego sztabu dobitnie zoi-
zmaczył przed wyruszeniem z Łotki i zrek. Nie słyszałem
o umiarkowanych sygnałach m.p. rakietami odwrótu - jak to było
umiarowe rozpoczęcie akcji w swoim Wilku.

1

2

53 Jakie znane są wizytacje przez Wilka oddziałów partyzanckich w okresie przyjazdu do Sztabu Pol. aż do 17.1. Odnosi się to również do oddz. Okr. Nowogródzkiego. Kiedy z kim, jaki cel wizytacji, jakie wydał Wilk rozkazy? Czy istnieją jakieś dokumenty, zdjęcia, rozkazy itp.? 6 Bryg. II batalion Krysii u bat. Truszkowskiego, przekierowanie Brygady Poleśzuków przez Borsuta w obecności Wilka u dworu ... Odtąd powrót do Dziemiszek - towarzyszy miła dla oddziały ostony i Groruna i kaw. Borsuta. Cel przeglądu oddziałów, których nie znał i przekierowanie Brygady Poleśzuków. O ile wiem szybko zbliżając się sferą w Rosyjskie sprawiła spiesznie zakwaterowanie tego i powrót do Dziemiszek 19 lub 20 lipca.

54 Czym tłumaczyć, że prócz ogólnej koncepcji, iż w razie konieczności oddziały AK wycofają się do Puszczy Rudnickiej i dalej w zależności od sytuacji ew. na zachód, ani Wilk, Ludwik, ani Sztab nie przewidział wariantu ewentualnej próby rozbrojenia AK przez Sowietów? To samo dotyczy dowódców zgrupowań.

Jeżeli są wiarygodne takie relacje kpt. Duda i Bobin, jakie pyknie były powrotem. Sam się z tym spotykałem, również w rozmowie ze Sławkiem, gdy w drodze, jechał komo do m. ^{Witkowski} ~~Witkowski~~, namawiał mnie już po CB na organizowanie transportu samochodowego, ze spotykiem odpowiednim mi, że obecnie albo będziemy jeździli na amerykańskich samochodach albo wcale - nie mi na to nie odpowiedział. Rozumiałem przez to, że albo będziemy wyjeżdżać, nie wchodząc w to pod jaką formą albo zakwaterujemy to ogólnym wbrojeniem now. Sam spotykałem się b. często z pykaniem, co

55 Czym tłumaczyć, że Wilk z Szefem Sztabu wyjeżdżając do Wilna na tzw. "dagawor" nie daje rozkazów na wypadek próby rozbrojenia i działania w razie gdyby miało ono miejsce, a odwrotnie - daje rozkaz do zbiórki d-ców zgrupowań i brygad? Jak to zestawiać z pytaniem Wilka do mnie w samochodzie, czy Sowietci grają fair? Wilk przewidywał taką możliwość, jakie mi o to dacie wskazywać przez koncentrację w okolicy Puszczy Rudnickiej. Dla nikogo mi nie było wątpliwości, że opór na dłuższą metę armii radzieckiej jest niemożliwy przez ewentualnym przebiegiem się na zachód w razie konieczności. Zwracam podkreślanie broń dotychczasowego wstrzymania przez nasz wyjazd. Już wyraz tego w dyskusji do Londynu, a raczej KG przez Londyn. Rozkazem zbiórki oficerów mi rozumiałem, że o staniu myśleli, że Czerwiniakowi zaprzęcił dca się z kadetami przy wstąpieniu 14 pp i odroczyć zastępczym w wielkiej o Wilno.

56 Czym tłumaczyć, że sam d-ca frontu gen. Czerniachowski kieruje rozbrojeniem? Sam w swej kwaterze rozbraja Wilka i jego Szefa Sztabu, a swym generałom poleca rozbroić oddziały AK okręgów. Mnie się zdaje, że rozmowy nie były prowadzone przez Czerniachowskim a generałowi NKGB. Sprawa była rozstrzygnięta w Moskwie, zdecydowano AK rozbroić, to opowiadają już wojskowy rozkaz. Właśnie Moskwa przez Czerniachowskim - świadczy to tylko o

z nami będzie. Grom, porzuciwszy w Wilnie jako oficer 18 czerwi-
kowi przy kom. miasta, błagał Wilka, by jak najprędzej go zmie-
nił na innego, póki go nie aresztują. Klępsze Gromca miał
zajść oficer z wyroczni.

wyściej oacie być jej AK. jeżeli na tak wyrobionym srebrze spre-
dzą to wstrzygano. J Wilk i Rasiuna w późniejszym okresie o tej
pomyśle rozmawiali i przyznawali sobie, że w przedwidz. wzrus-
wad zaden generał nie przedstawił jej jako Czerniechowski, stąd
zdumieniu, gdy tuż przed wstąpieniem zobaczyli innego Czerniechowskiego.
Ten ostatni powiódł się na 1926. Między 7 a 1926 AK

57 Czym tłumaczyć, że gen. Czerniachowski od 7 do 16 lipca, tj. aż 10 dni, montował operację rozbrojenia naszych oddziałów? Jak ocenić powodzenie tej operacji? Ocena siły oddziałów AK była

b. wysoka, co zrentę podbrębiali' oficerowie liniowi. Poza tym chodzilo, by to zwalic i szybko i możliwie cicho bez większych walk. Jeneie jeden czynnik zadniotat: ofenzywa, która wymagała koncentracji sił; niedopuszczenie do walki na zapleczu. Podkreśla to w depeszy do K G Wilka.

58 Jak Wilk nawiązywał łączność z wojskami sowieckimi? Kiedy, przez kogo, z kim - jednostka - stopień. Wystoćnie patrolu z odd.

Gronna na drogę asznieńska, w celu nawiązania kontaktu z wojskami radzieckimi. Oficer sowiecki meldunek przyjęto 8 VII (sobota) 9³⁰ (niedziela) zameldowali się u Wilka 2 oficerowie ze sztabu 3 Frontu Białoruskiego; ppłk. Nikołajew i mjr. mazurski nieznanie (według relacji Rokity, Zebnyk)

59 Jakie rozmowy przeprowadził Wilk z przedstawicielami wojsk sowieckich? Kiedy, z kim, co ustalono. Depesze Wilka z 12 VII

po wizycie w sztabie 3^{go} Frontu Białoruskiego. Tożsamy był Wilkowi "Rozwizer". Następne wizyte w tym samym sztabie w ob. Smoleńsk i 17³⁰ u Wilka przy orientowaniu. Odprędnienie depesze Wilka, Stychowickiego i Wosty do K G.

3

4.

1

2

60 Jaki był stopień, nazwisko oficera /-ów/ radzieckiego, pełniącego funkcję oficera łącznikowego pomiędzy d-cą frontu a Wilkiem?

61 Czy był wyznaczony przez Wilka oficer łącznikowy między Wilkiem a dowódcą wojsk sowieckich? Kto, gdzie przebywał, czy dostał jakieś zlecenia od Wilka lub od dowódcy wojsk sowieckich?

Na pewno nasuną się jeszcze inne pytania, proszę je wpisać, gdyż ułatwi to i wzbogaci układ całości opracowania.

Proszę o wnioski końcowe

3

H.

1

2.

3

H.

1

2

3

H.

5

4.

1

2

- 6 Czy znany jest wypadek próby lub udanego nawiązania łączności Nowogródka z Wilnem?
- 7 Jaki był stosunek dowódców Batalionów Okr. N. do Okr. Wileńskiego, a w szczególności do Komendy Okręgu?
- 8 Czy znane są wypadki współpracy oddziałów bojowych N. z brygadami wileńskimi i odwrotnie?

5

4.

1

2

- 9 Jak tłumaczyć, że Warta nie odpowiedział już w kraju na moje kilkakrotne serdeczne listy? Pragnąłem z nim się spotkać i wiele rzeczy wyjaśnić. Czy to skutek choroby, czy brak odwagi obrony swych tez i wypowiedzi?
- 10 Jak można scharakteryzować dowodzenie, kierowanie podległymi oddziałami przez Kom.Okr. Frawdzica i jego sztab? W opracowaniu Warty nie wyczuwa się tej bezpośredniej dyspozycyjności. Czy słuszne spostrzeżenie?
- 11 Jak można określić dyscyplinę, karność, lojalność d-ców oddz. Nowogródka do K. Okręgu? Czym tłumaczyć samowolę próby współpracy niektórych oddziałów z Niemcami?
- 12 Jak tłumaczyć, że Kotwicz podlegając K.Okr. bez wiedzy, a więc i bez zezwolenia jedzie do Wilna, proponuje i omawia plan wspólnego uderzenia na Wilno? Czy to samowola wpływająca z charakteru Kotwicza, czy też brak zaufania do Frawdzica i Warty? Czy wreszcie brak elementarnej dyscypliny?

5

H.

1

2

- 13 Czy Wilk wiedział kogo reprezentuje Kotwicz? Okręg czy wyłącznie siebie?
- 14 Jak wytłumaczyć bezradność i brak reakcji ze strony Prawdzica po powrocie Kotwicza do K.O. Nowogródek? Przecież w takiej sytuacji przełożony wracza, wyciąga wnioski i konsekwencje. Np. posyła do Wilka swój sprzeciw, odwołuje się do KG, sam nawiązuje osobisty kontakt z Wilkiem, bo to przecież sprawa dotycząca ziem północno-wschodnich R.P., a wreszcie jego żołnierzy.
- 15 Jak tłumaczyć wypowiedź Warty w jego opracowaniu str. 78. Zapytany przez Kotwicza, co myśli o tym planie wcale nie ukrywał tego, że jego autorzy widzą w nim tylko koniec własnego nosa /co za zarozumiałość lub kompletny brak odpowiedzialności - wstawka moja/ PTK. Prawdzic po zaznajomieniu się z projektem planu, ustosunkował się do niego bardzo krytycznie. Nie wiem dlaczego, mimo tylu zastrzeżeń, w ostateczności położył pod nim swój podpis.
- 16 Co było powodem odwołania z K.O. N. Prawdzica i Warty? Kiedy i na czyj wniosek? Czy ogólne niezadowolenie z pracy Prawdzica i Warty, czy ew. ich sprzeciw w operacji "Ostra Brama"?

3

4.

1

2

- 17 Jak tłumaczyć decyzję KG odwołania Prawdzica i Warty i mianowanie na KO Poleszuka i Fortuny w czasie tak trudnym jak sytuacja militarna na tych ziemiach i przy przekazaniu bardzo ważnego zadania uderzenia na Wilno? "Pięć minut" przed najważniejszą operacją zmieniać dowództwo, które praktycznie w niczym się nie orientowało.
- 18 Czy można podejrzewać nielojalny stosunek Prawdzica i Warty do Wilka i do decyzji uderzenia na Wilno, a w ślad za tym sabotowanie rozkazów Wilka jako dowódcy całości wojsk?
- 19 Jak tłumaczyć, że Okręg Nowogródzki przekazuje Poleszukowi Warta a nie Prawdzic, który zachowuje się w tym okresie jakby nie istniał?
- 20 Jakie otrzymał rozkazy, zadania Prawdzic i Warta po ich zwolnieniu z zajmowanych stanowisk?

3.

H.

1	2
- 21 Czy wiadomo jaki oddział został przekazany Poleszukowi bezpośrednio przez Wartę lub Prawdzica?
- 22 Jak tłumaczyć osobiste włączenie się Wilka w przejmowania oddziałów nowogródzkich przez Poleszuka?
- 23 Jak rozumieć zdanie w opracowaniu Warty: "Wszędzie słycać wiwaty i czołem panie generale, a o zadaniu głównym, jakim było uderzenie na Wilno - ani słowa"?
- 24 Gdy Warta był przy jednym z batalionów troszcząc się o BiP, archiwum, kasę, drukarnię /podobno Wilk kazał mu to ciągnąć do Wilna/, gdzie był wówczas Prawdzic - co robił?

3

H.

1	2
25	Jak tłumaczyć, że gros oddziałów nowogródzkich, przydzielonych do uderzenia ze wschodu, zdążyły na czas i to na 6 lipca, a więc na termin przyspieszony i wzięły udział w uderzeniu na Wilno, natomiast oddziały podporządkowane Warcie nie zdążyły nawet na 7-ego i w konsekwencji w uderzeniu na Wilno nie brały udziału?

- 26 Jak wyglądała działalność Polesszuka od dnia przyjazdu do Sztabu Polowego aż do dnia jego rozbrojenia, tj. do 17.7.44 r.

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

8

H.

1

2

5

H.

1

2.

3

H.

1

2

- 1 Jeśli przyjąć, że Ludwik na spotkaniu z Kotwiczem w dn.15.4.44 /?/ brał udział w decyzji o uderzeniu na Wilno, to należy przypuszczać, że zaczął działać. Jeżeli tak, czy znane są rozpracowania tego zagadnienia, a w ślad za nimi - odprawy, przygotowania, zadania, rozkazy?

- 2 Jeśli Ludwik nie rozpracował uderzenia, czy można to tłumaczyć, że Wilk do Warszawy pojechał z luźną propozycją z małymi prawdopodobieństwem jej przyjęcia?

- 3 Czym tłumaczyć, że od przyjazdu Wilka z Warszawy Ludwik już wie o decyzji uderzenia na Wilno, a mimo to nie próbuje nawiązać łączności ze Sztabem Polowym lub z Wilkiem w celu zsynchronizowania działania?

- 4 Po decyzji uderzenia na Wilno, jakie kroki poczynił Ludwik dla wykonania tego zadania?

3

H.

1

2

- 5 Jak przyjął Ludwik rozkaz operacyjny, który mu doręczył Jelonk? /w dn. 5.7. w godz. ?/. Czy miał Ludwik zastrzeżenia, propozycje, uwagi? Jeżeli tak, to jakie?
- 6 Jakie rozkazy wydał Ludwik po otrzymaniu rozkazu operacyjnego? Gdzie, komu, kto był przy tym, jak one zostały wykonane?
- 7 Co robił sztab Ludwika po otrzymaniu rozkazu operacyjnego do chwili rozpoczęcia operacji "Ostra Brama" w nocy z 6 na 7 lipca?
- 8 Jaka była sytuacja Niemców i Litwinów w mieście w okresie od przyjazdu Wilka z Warszawy do Wilna aż do rana 7.7.44 r?

б

н

1

2

- 9 Jaki był stan organizacyjny, osobowy, w uzbrojeniu, w łączność, sprzęcie w okresie przed uderzeniem na Wilno?
- 10 Jak przebiegała walka w wykonaniu rozkazu operacyjnego? Jaki był stan dowodzenia przez Ludwika i jego sztab i z jakimi wynikami?
- 11 Jaki był skład osobowy Ludwika i jak pracował?
- 12 Jakie oddziały w mieście otrzymały zadania bojowe, które z nich weszły do akcji, w jakim składzie, uzbrojeniu itp. i jak wykonały zadanie?
- 13 Jakie zadania otrzymała "Baza" Baitruka i jak je wykonała?

1

2

- 14 Co się działo w mieście po uderzeniu w nocy z 6 na 6 lipca, a następnie po 12 lipca /zdobycie miasta/?
- 15 Jaki był powód, że Ludwik, jako dowódca akcji "NIE", ujawnił się przyjeżdżając do Sztabu Polowego? Kiedy to było? Ostatni raz go widziałem gdy z Wilkiem wsiadałem do samochodu, aby udać się do Czerniachowskiego, tj. dn. 17.7 w godzinach przedpołudniowych.
- 16 Jakie były losy AK w mieście po 17.7.49 r.?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

3

4

1

2

1

2

8

H.

1

2

1 Kto był inicjatorem powołania Sztabu Polowego?

2 Kiedy wyszedł sztab w pole i w jakim składzie?

3 Jakie zadanie otrzymał sztab?

4 Czym tłumaczyć, że sztab nie otrzymał żadnego konkretnego zadania?

5 Czym tłumaczyć, że w sztabie nie było zachowane starszeństwo? Np. szef sztabu kpt. dypl., a szef Oddziału III ppłk. Strychański, kwatermistrz mjr Dąbek o dużym starszeństwie w swojej broni.

1

2

- 6 Czy brak zachowania starszeństwa z góry skazywał sztab na ew. konflikty wewnętrzne?
- 7 Czy uwagi Brodzikowskiego o rzekomych napięciach w sztabie wynikały istotnie z różnic w stopniach czy też z urażonej ambicji?
- 8 Czyh tłumaczyć, że w m.p. sztabu nie było przełożonego? - np. z-cy d-cy oddziałów w polu itd.
- 9 Czy w tej sytuacji szef sztabu miał prawo, a może nawet obowiązek oddziaływać na zgrupowania przez działania operacyjne, nakazując np. zmianę lokalizacji jednoczesną wszystkich zgrupowań, wykonania dywersji w określonym czasie? Działania takie szkoliłyby sztab, a w nim szczególnie łączność i rozkazodawstwo. Czy d-cy zgrupowań podporządkowaliby się takim poleceniom?

10 Jakie były powody, że szef sztabu nie przeprowadził takiego szkolenia sztabu?

11 Czy słusznie, że szef sztabu zachował zasady pracy sztabowej, przyjęte m.in. w armii angielskiej? Gdzie szef sztabu ze sztabem jest "usługą" dowódcy? Szefowi sztabu nie wolno ani rozdziać, ani wnioskować lub coś proponować. Szef sztabu ma rozpracować wolę dowódcy. Nie słusznie, Zmyja Wilka z

sada angielska jak najmniej odpowiedzialności. Wilk b. ciężki i nieogoty: samodzielnie łowi, między innymi na systematyczną i silnie męczącą pracę w sztabie w Wilnie, Stawek i Rudnikiem postawił w Wilnie sztab na nogi i modelował konkretną formę. Zaś sędzi Wilk był: "niech się wyraża" - liczył się z tym, że jego mnie więcej zabrakło a praca w polu nie musi iść dalej.

12 Jaki był skład osobowy sztabu w dn. 6 na 7 lipca i jaka była jego wartość operacyjna? Według Bivduktowki:

13 Jakie uwagi nasuwają się z oceny pracy szefa sztabu?

14 Jakie wnioski można wyciągnąć z pracy Sztabu Polowego?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

15 Jaką przyjąć ostateczną nazwę sztabu w polu?

- Sztab Oddz. Partyz. AK w Polu? | Do przyjazdu Wilka z
- Sztab Oddz. Polowych AK? | Warszawy do Sztabu
- Sztab Oddz. Partyz. Okr. Wileńskiego AK?
- Sztab Oddziałów Partyz. w Polu Armii Krajowej Obszaru /Okręgów/ Wileńsko-Nowogródzkiego?

16 Jak przebiegała praca sztabu w okresie od wyjścia w pole do dnia przyjazdu Wilka do sztabu po powrocie z Warszawy?

Proszę o wnioski końcowe

3

H.

1

2.

3

4.

A

2

3

4

Oddział I-szy Sztabu /Organizacyjny/

1	2
1	Jaki był skład osobowy oddziału? Jaka była jego organizacja?

2 W jakim zasięgu i jakimi środkami pracował oddział?

3 Jaki był wynik jego pracy i jakie informacje posiadał w odniesieniu do oddziałów polowych? Jakie przeprowadził akcje w oddziałach, wynikające z jego obowiązków?

4 W jakim zakresie praca oddziału ew. wpłynęła na uderzenie O.B.?

3

H.

1

2

- 5 Jaką rolę spełniał w okresie od 7.7. do 17.7.44 r.? Udział w łączności Wilka z wojskami sowieckimi. Udział przy opracowaniu elaboratu /czy właściwe słowo/ organizacji korpusu.

- 6 Kiedy, gdzie i przez kogo nastąpiło rozbrojenie członków oddziału?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

1

2

5

4.

3

h.

1

2

- 5 Czy oddział miał rozpoznanie wojsk radzieckich wokół rejonu koncentracji oddz. wileńsko-nowogródzkich i ew. ich zamierzeń w stosunku do AK?

- 6 Kiedy, gdzie i przez kogo nastąpiło rozbrowienie członków oddziału?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

3

4

1

2

Oddział III-ci sztabu /operacyjny/

1

2

1 Jaki był skład osobowy oddziału i jaka była jego organizacja?

2 Jak można scharakteryzować poziom, przydatność operacyjną oddziału, a w szczególności jego szefa?

3 Jak można scharakteryzować operatywność pracy oddziału?

4 Jak przebiegała praca oddziału od dnia jego sformowania aż do dnia przyjazdu Wilka z Warszawy do sztabu?

3

4.

1

2

5 Jaki był udział oddziału w pracach sztabu w okresie od przyjazdu Wilka do sztabu aż do dnia uderzenia, tj. 6/7 lipca?

6 Jaki był bezpośredni udział oddziału w walce o Wilno?

7 Jaka była rola oddziału od chwili wydania przez Wilka rozkazu wycofania się spod Wilna?

8 Jaki był udział oddziału w pracach sztabu w okresie od 7 do 17 lipca?

5

H.

1

2

- 9 Jaki był udział oddziału w opracowaniu elaboratu organizacyjnego mającego powstać korpusu?
- 10 Czy można założyć, że Wilk wyznaczył Strychańskiego na swego zastępcę oddz. w Polu do czasu swego powrotu z Warszawy do Sztabu Polowego?
- 11 Czy można przyjąć, że Strychański jeśli nawet nie był wyznaczony przez Wilka na swego zastępcę, a to z tytułu swego starszeństwa, za takiego się uważał?
- 12 Czy istotnie ppłk piech. Strychański był wyznaczony na dowódcę dywizji?

1

2

13 Jaki był powód, że Strychański nie brał udziału w odprawie oficerów w Bechuszach?

14 Z czyjego rozkazu /Wilk przed wyjazdem do Czerniachowskiego/ czy też z poczucia odpowiedzialności osobistej, lub z tytułu, że był wyznaczony na d-cę dywizji, Strychański obejmuje dowództwo nad wszystkimi oddziałami AK w dn. 17.7., tj. po rozbrojeniu Wilka i oficerów w Bechuszach?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

3

4.

A

2

5

и.

Reminik finansowa: Kasper i Komisja rezyjme. Susy Kuntkt z bazy
z W-iri Przem.

z Dziwiszbad: Suf. "Dobek" Kuzmin Redukowbi z-pa Bobotw
Pomownik darszy Półkieru i Syp" Mageryn w budynku strazy
pozarnej. Narekime Stribe "Zdrone "Sosny"

zapalnikow, prochu i mowy zapalajacy, napietnowanie szedytem,
odlewami koprowo stoisowyd no zapalnik; Strzyziti pa-
kowome i przesut na mageryny. Gws pumawowyd dha
amista - wedlug rodmilnka pncypolu od dwojy konyj.
mijokie polenij i magerynowoly je u siebie. Czesi jontu
i teren. Kuzkuzisbustw Dca lde. part. z Dziwiszbad obrywio
ich petny dury scowchod cisze wry - w strzyzbad 10 10 sekul.
W sumie byda ich obsto 1000

1

2

5 Czy była odczuwalna działalność oddziału w zaopatrzeniu miasta i Pola, jeśli tak to w jakim stopniu do potrzeb i do osiągnięć kwatermistrzostw brygad i zgrupowań?

Do dyspozycji były pomiędzy budynek dschudni do 1.5 mil. amunicji (scieżki w szarych tro- kad wrost ponad 4.5 mil. amunicji) zapasy z "skobler" i zoberpy kawa jmer, kory". Pełną ilość "Bezugcheinio" ukłrenio w d, i me obuna dostarczo to sy minitru.

6 Jak można ocenić zgrupowania w wyposażeniu w broń ręczną, maszynową i inną w chwili uderzenia na Wilno?

Trzeba przedstawić to według brygad i batalionów, uderzających na Wilno. Na obsz. najkryj. rozpoznane w broni, oszacując typy bryg. 3, 6, 5ta i inne w inny czyn stopniu

7 Jak było zorganizowane kwatermistrzostwo w Sztabie Polowym i w jakim zakresie przejawiała się jego działalność?

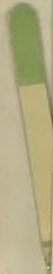
Kwaterm. w Sztabie wykonywał działalność na miejscu. Oddziały powst. między innymi lub więcej zorganizowały teren i na miejscu organiza- cji wiodły wyżywienie, mundurowanie, dowożone wyposażenie do miejscowych rezerwuarów. Pod tym względem szefstwo miało zorganizowany teren "Scardric". W magazynie kwaterm. szefstwa znajdowały się: mundury dla sztabu, kilkadziesiąt koszyków, w tym 200 pa- 800, magazynów kłobudni i innych przedmiotów w tym, ponad 150 par butów, 2 Wilno przyniesi jeden transport, przyniesi około 200 ym- noty, kocy, ciupki, medykamenty, ostatek do czajek i. Sam szef "Szef" specjalnych zadań nie przewidziano, przy najmniej je nie powstają.

8 Jakie są znane opracowania dotyczące pracy kwatermistrzostwa?

"Produkcja granatów" Fernona, Spinaone, Belostere, Nowickiej i inne drobne relacje. Sztabe 2-dzienne Żylnickiego (oficj. fragmenty) u Budnikowskiego. Relacje z "Przeglądu" Czernego, Szarygo, Frequenty relacji "Köz"

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

1

2

9 Jaka była współpraca oddziału z odpowiednim oddziałem KG AK?

W KB mieliśmy swą bazę wilenbę, która była wroczem
dla innych obrotów, prowadził ją doktorale Prus - Augustowski,
otrzymał za to przedewszystkiem z Kdm Gd. Kirus budując wzniesło,
chyba najtrudniejszy w dolce (z granice), komunikacja i transport
z KG mieliśmy ściśle współpracujący.

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

3

4.

1

2

3

4.

Oddział V-ty Sztabu /łączność/

1

2

1 Jaki był skład osobowy i jego organizacja?

2 Jak była zorganizowana łączność z KG AK? Radiostacje - ile, o jakim zasięgu, od kiedy do kiedy pracowały, gdzie, jakie były rezultaty. Jakimi sposobami KG utrzymywała łączność z KO. Wilno? Łączniczki - na jakich zasadach pracowały, z jakimi rezultatami?

3 Jak była zorganizowana łączność wewnątrz miasta i z Polem?

4 Jak była zorganizowana łączność w zgrupowaniach? Łączność z K.Okr. i z podległymi brygadami?

1

2

5 Czy w zgrupowaniach były radiostacje nadawczo-odbiorcze czy tylko odbiorcze?

6 Jak była zorganizowana łączność na szczeblu Sztabu Polowego /stan osobowy, radiostacje, gońcy itp./ wewnątrz sztabu ze zgrupowaniami i miastem?

7 Jak była zorganizowana łączność dowodzenia przed uderzeniem na Wilno, tj. 6 lipca?

8 Czy oddział prowadził w Sztabie Polowym stały nasłuch radiowy Moskwy, Berlina, Londynu? Jeżeli tak, to komu i w jakiej formie przekazywał wyniki nasłuchu?

1

2

- 9 Jaka była praca oddziału po uderzeniu na Wilno aż do 17.7.?
- 10 Co się działo w oddziale po 17.7. i co się stało z radiostacjami po rozbrojeniu?
- 11 Czy wiadomo, jak była zorganizowana łączność w Okr. Nowogródek? /szczególnie chodzi o radiostacje w K.Okr, zgrupowaniach i batalionach/.
- 12 Jaka była łączność Okr. Nowogródzkiego z Poleszukiem i ze Sztabem Polowym Wilka?

1

2

13 Co się stało z radiostacjami po 17.7.?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski Końcowe

1

2

3

4

Oddział VI-ty Sztabu /służba zdrowia/

1

2

1 Jak była zorganizowana służba zdrowia?

- w mieście
- w polu

2 Jak była zorganizowana służba zdrowia w brygadach, zgrupowa-
niach?

3 Czy były zorganizowane szpitale na szczeblu zgrupowań, jeśli
tak - to jakie i gdzie?

4 Jeśli nie było szpitali na szczeblu zgrupowań, to gdzie leczo-
no ciężko rannych i chorych żołnierzy?

1

2

5 Jak była zorganizowana służba zdrowia na szczeblu Sztabu Polowego /Soena - szpital z Szwajcarach?/?

6 Z jakich źródeł zdobywano sprzęt lekarski i medykamenty?

7 Czy brygady, zgrupowania odczuwały działalność służby zdrowia Okręgu, a później służby zdrowia Sztabu Polowego? Jeśli tak, to w jakim zakresie?

8 Jaki był stan organizacyjny i gotowości na szczeblu Sztabu Polowego i zgrupowań w dn. 6 lipca, tj. w dniu uderzenia na Wilno?

1

2

- 9 Jak ocenić pracę służby zdrowia po uderzeniu na Wilno? Ilu rannych przejęła służba zdrowia na szczeblu sztabu i ilu na szczeblu zgrupowań?
- 10 Czy są dane ilościowe poległych w uderzeniu na Wilno w zgrupowaniach i innych sam. oddziałach? Jeśli tak, to jakie?
- 11 Co się stało z rannymi żołnierzami AK po 17 lipca 44 r.?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

3

4.

1

2

3

4

Służba duszpasterska

1

2

1 Czy miała charakter zorganizowany, jeśli tak to jaki?

2 Kto był duszpasterzem na szczeblu KO. Wilno i jaką przejawiał działalność?

3 Czy byli kapelani w brygadach, zgrupowaniach? jeśli tak to w których - nazwiska, ich działalność.

4 Czy był kapelan na szczeblu Sztabu oddziałów polowych?

3

4

1

2

5 Czy kapelani byli w szpitalach polowych?

6 Czy kapelani prowadzili ewidencję zmarłych, jeśli tak, czy zachowały się one choć częściowo?

7 Czy były organizowane przez kapelanów brygad, zgrupowań uroczystości religijne? jeśli tak, proszę podać ważniejsze.

8 Czy są znane liczby kapelanów poległych podczas walk, a ilu zostało wywiezionych lub uwięzionych?

Proszę o dalsze pytania i odpowiedzi

Proszę o wnioski końcowe

3

4

A

2

3

H.

1

2

Proszę wpisać pytania i odpowiedzi - nie znam bliżej ani organizacji, ani działalności tej komórki /liczę na Bolesława/

- 1 BPP w okresie 44 r. Szef BPP^u Antoni Kokociński „Jurek”
 Nacelnym redaktor „Najdalejsi” dr. Dobrowolski „Kacik”
 Drukarnie na: Fibrocekiej i w drukarni Kukułyńskiej.
 Trzecia drukarnia obsługiwała byłto Loyaliński ul. Kocia
 Przesłano gołiny z drukarni na kolportaż Kory. Kwestor
 Antoni Boleśtar. Redakcja nie miała adresu „Fark”
 Szef kolportażu Eugeniusz Kwasie „Kazimierz”
 Na adresach jego Edmund Grecowicz „Rys”
 Na miejscu „Stary” Wronickiego, który zmienił się do
 Obr. Nowogr. wenta Maria Sedzicka do kolegium red.
 Redagowała „Dodatek dla Wsi” przy „Najdalejsi”
 W czerwcu (6^{ty}) zmienił się do BPP^u poleceń w Dzie
 trzymiesięczny, gdzie zmienił się również drukarz „Borek”
 Szefem BPP^u w polu był „Solny” # Antoni Smarski i-ka
 i Beynot - Janowice
 „Najdalejsi” 15 VII 1942 - grudzień 1944 - 50 numerów
 50 ty. mi był już kolportażowy spawdu orientacji
 Redakcja: Kokociński, Grecowicz, Borek,
 Kacik, Ptaszki i Żelazka. Jednocześnie najowa-
 zniejszy dr. Dobrowolski.

5

H

1

2

3

4.

Inne komórki podległe Wilkowi, Ludwikowi, Sztabowi Polowemu

1

2

Proszę o wpisanie nazwy komórek i w ślad za nimi pytań i odpowiedzi

Przemysł samochodowy

Legalizacja w okresie AO straciła większość kwotalet z kom. Obr. w rezultacie znalazła się poza miastem, szukając kontaktu z oddziałami, do których mogłyby się przyłączyć. Komórka wyjątkowo nie miała ochrony ludzi zagrożonych, przygotowanie przewidzianych dokumentów na zmiany, nie miało planu, co w czasie powstania, on walk robić, a dwudziestu przeciętno-
 listów wysokiej klasy o których było b. trudno. Rezultat był taki, że kierownik z biuro-owemu sposobu nie rekrutował, rekrutował ty w mieście przez oddr. ros. był prowadzony razem z bibliotekami na występowanie w Cielistwie. Wrotek go tylko przypadek spw. kamie „gen. Wilka” z „Bolestawem”. To samos dotychczas „Przewodni”.
 Kierownicy z samochodami nie mieli przewidzianego planu, co miały robić - odmiśtem wrożeń, że dźwiedzi na własną, rękę. Czary” Romuald Wroblewski powiedział mi, że mają przyjechać do 3 Brygady, Siwertka - kto im ten przyjechał do-
 a tak potrzebni byli z Kierownictwa oddr. Pol. Cady personel komórki „Drukarni Granatów” również nie miało żadnego planu na okres walk w mieście, również dwudziestu o specjalistów wysokiej klasy. Najistotne reper-
 sy produkowanych „siłolek” były przewidziane dla oddziałów miejskich - nie stwierdzono, by w powierzonej obronie walki ilościach były użyte, a przede wszystkim przewidziane oddzia-
 Tom walczącym. Sam stwierdziłem, że na ul. Wileńskiej w spornym domu w stryżce ma ten cel zbliżony, około 200 sztuk granatów - nikomu już nie potrzebnych.
 „Bolestaw” do obrony wpisać w pole granatów zapary ży-
 wności w postaci suchych kiełbas, kory, cukru - cała sieć adreśm tych magazynów została przewidziana przez „Bo-
 lestaw”. Kierownictwo kom. Obr. wraz z ludźmi. Na zostały wykorzystane - przypadkowo tylko małe ordery Tegernice „Siłobne” (Marii Nedyjskiej) zapary potrzebno dla żywienia rannych - była to drobna cześć, z tego, co było przygotowane. W granadzie tym udzielił brat „Cedro”, mieszkał nie daleko i dr. Baidow, które organizowała

adresy, "Bolesław" natomiast udyszał post factum rozumi, że przy-
jechał niezadowolony z terenu i zaplanował wyjazd w pole.
Zamiast tego posterunek "Bolesław" "Tomson". Ten ostatni otrzy-
mał spis adresów, z opisem zawartości w magazynach
i kasach. Na wybrzydost tego. Odmówił, mianem, że
proponuje w warunkach, które miejscem i adresy i lista
zorganizują. Sam "Inwentarz Poczty" dwa, trzy dni wcześniej
winnymi nie wiedzieli, co wliczyć w wyjazdku walk.

Skierdnam ogólnie, że komunistki konspiracyjne,
często wyjątkowej roli (umocnienie, specjalista i wzrostie
przygotowanych materiałów) nie były objęte owym
planem "Buny" omy tym bardziej akcja "Ostryj Branny"
Dlatego tutaj drukarnie i ich personel.

Dlatego jeszcze grupa finansowa - nie zdecydować
i sprzedaż to - żeby te sprawy były prawnie
na różne warunki, jakie mogły zajść podczas
dniów wojennych - dojdzie do kasy, wstępki,
miejsce skarbowe, zabezpieczenie i t.d.

1

2

3

4

Dział VI

Wnioski końcowe jako wytyczne opracowania

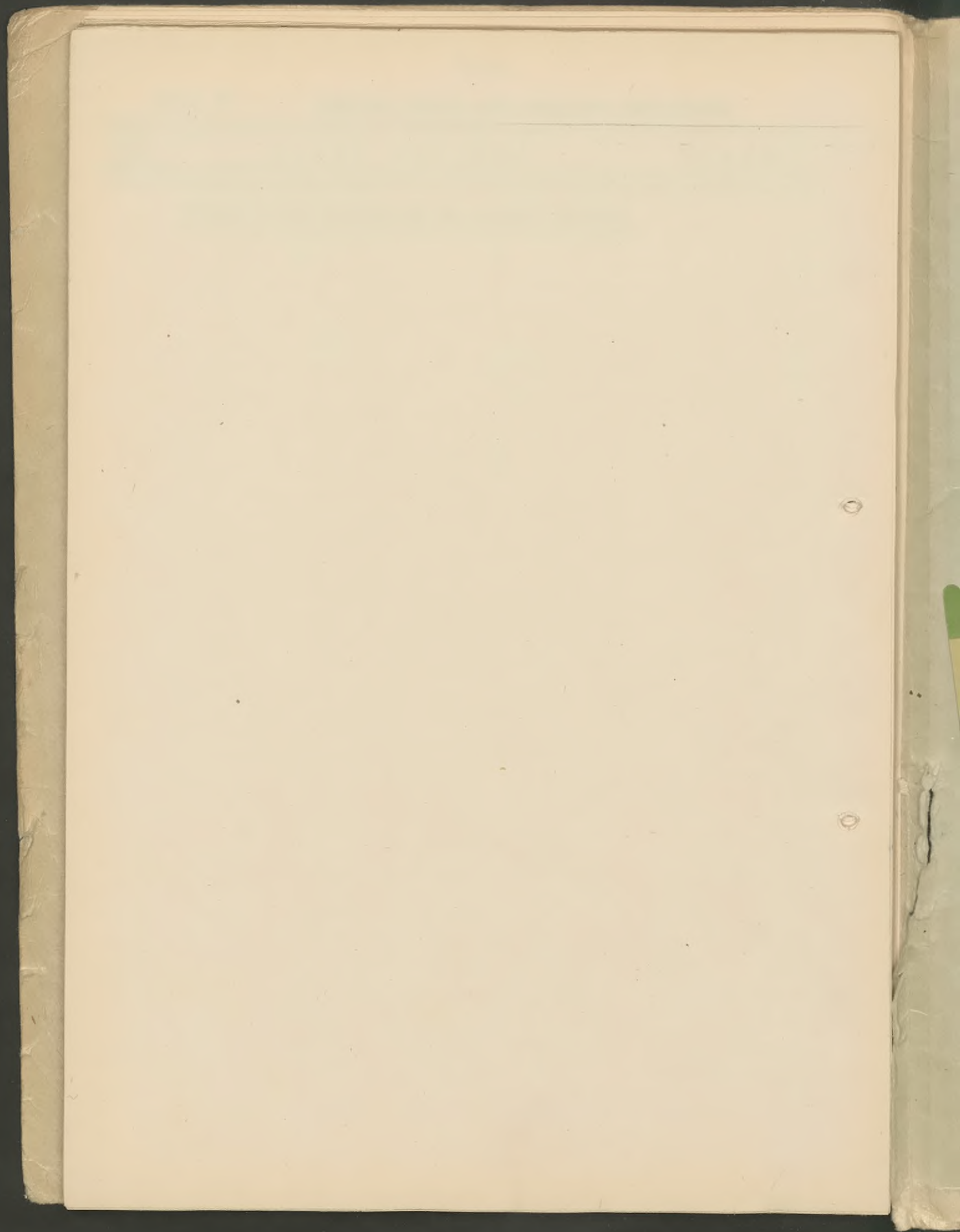
Nr kol.	T r e ś ć w n i o s k u	U w a g i:
1	2	3

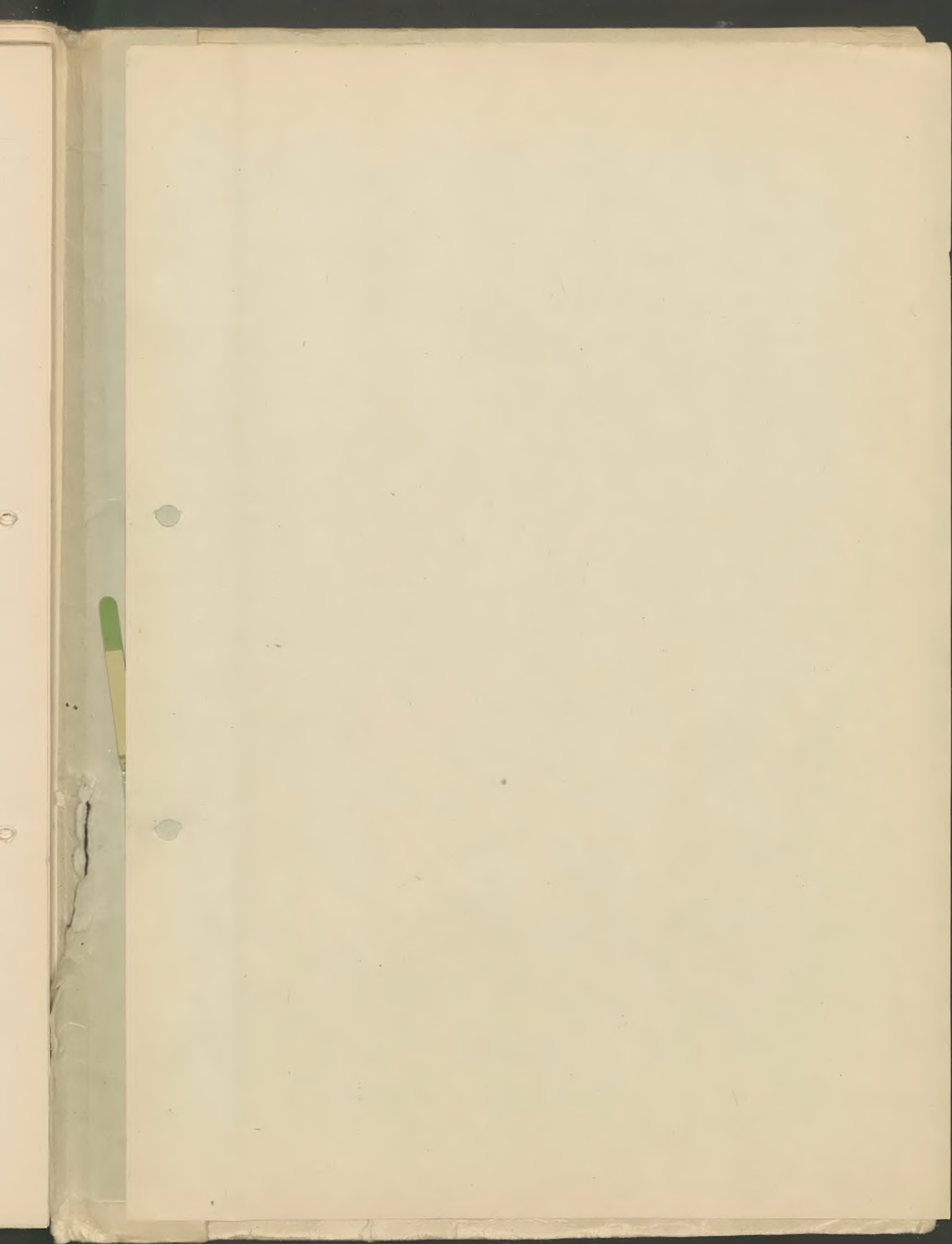
Proszę wpisać nasuwające się wnioski końcowe

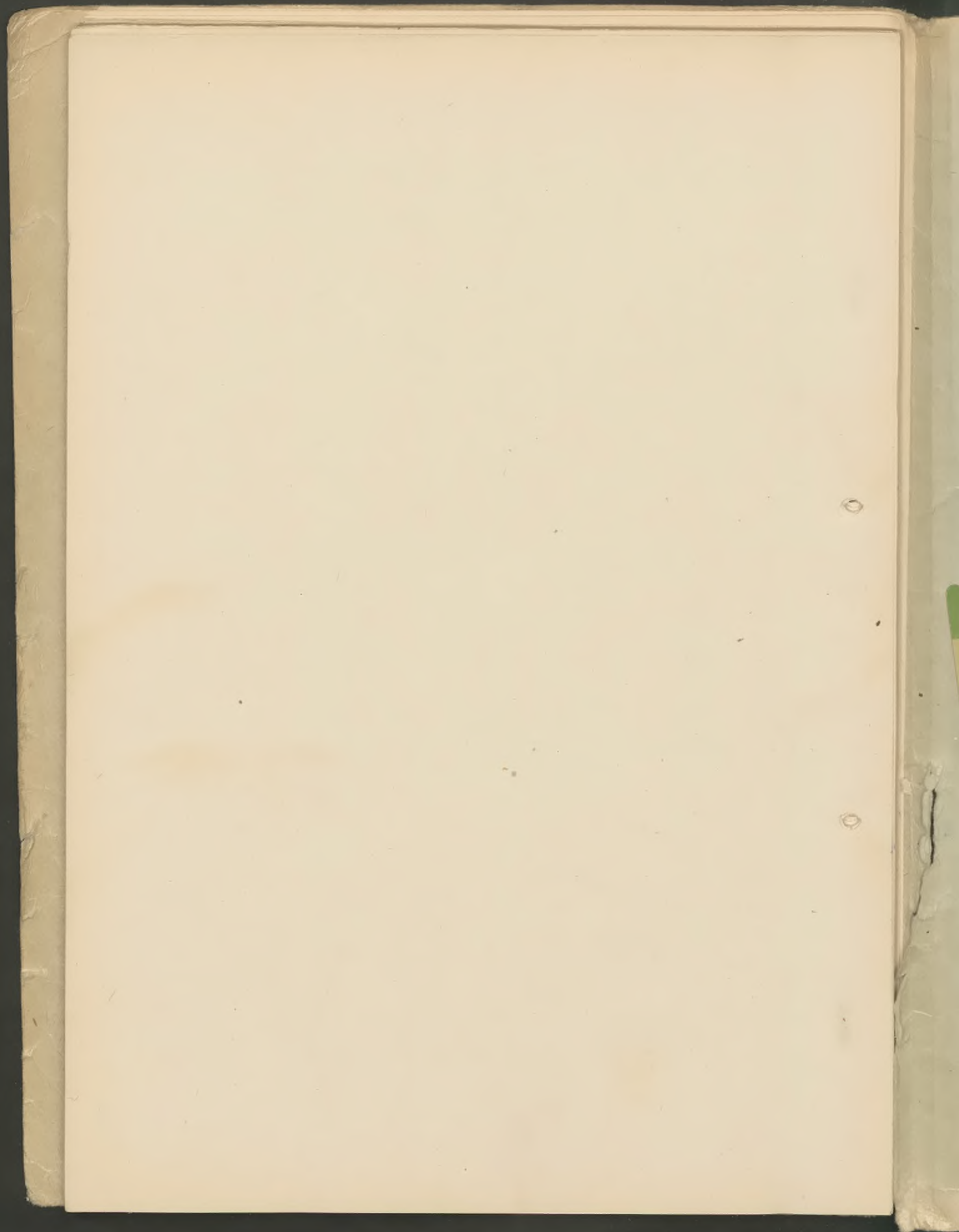
1

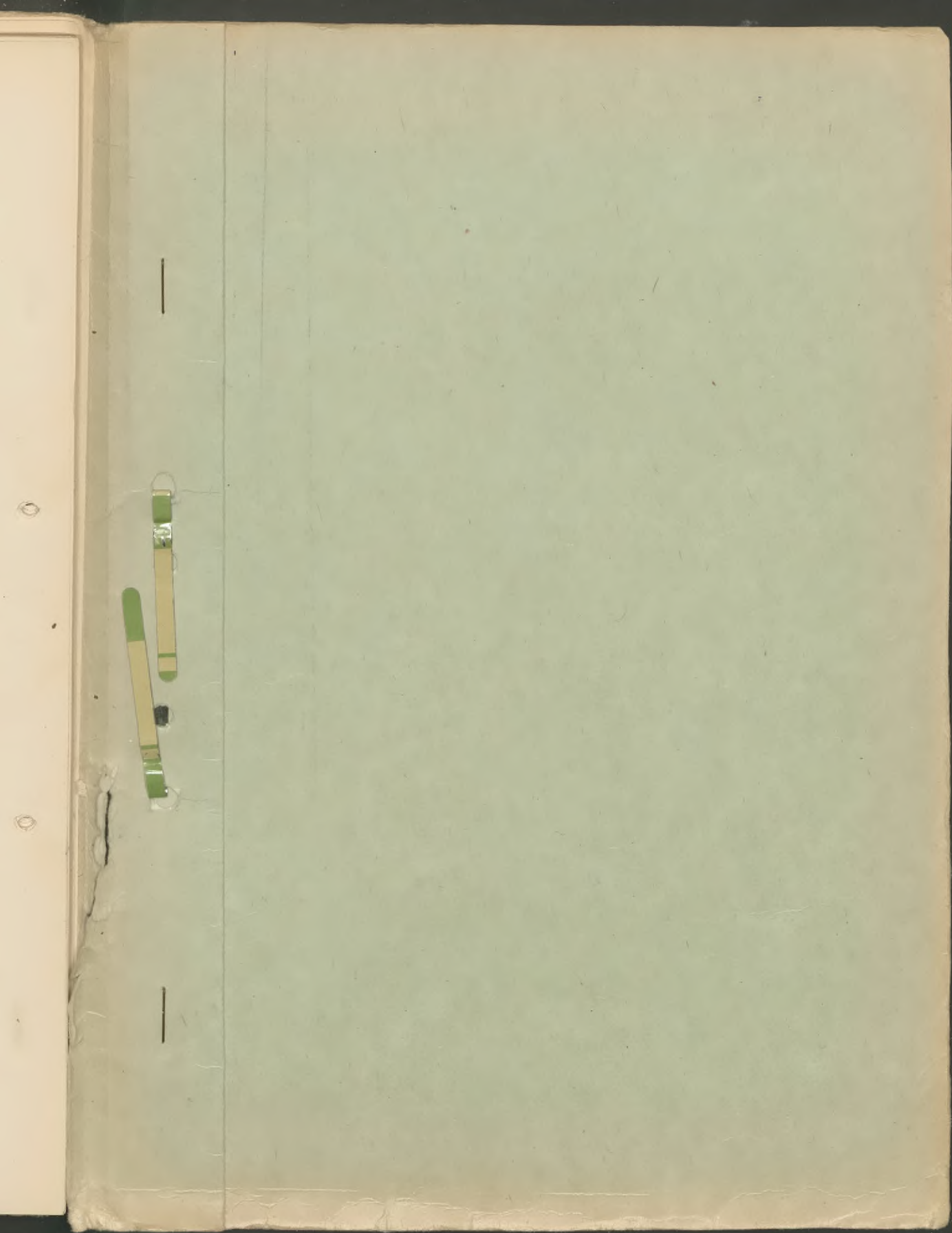
2

3

Zakład Produkcyjny w Legnicy

SKOROSZYT

1824-321 BN-73 7336-01

Cena detal. zł. 1,50